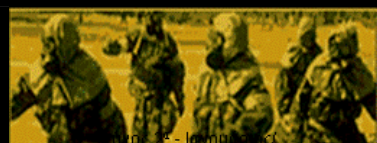

Τμήμα ΧΒΡΠ Άμυνας 401 ΓΣΝΑ [210-7494714] [E-mail: igalatas@yahoo.com]

CBRN
 Ο Ε Λ Τ Ι Ο
Newsletter

Τεύχος 2^α – Ιανουάριος / Φεβρουάριος 2006

ΣΕΝΑΡΙΟ 5: ΧΗΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ – ΦΛΥΚΤΑΙΝΟΓΟΝΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ

Απώλειες υγείας	150 νεκροί και 70,000 μολυνθέντες
Καταστροφή υποδομών	Ελάχιστη
Εκκένωση/Μετακίνηση πληθυσμού	Άνω των 100,000 ατόμων
Μόλυνση	Μόλυνση εγκαταστάσεων
Οικονομική επίπτωση	\$500 εκατομμύρια
Πιθανότητα πολλαπλών προσβολών	Ναι
Χρονοδιάγραμμα ανάκαμψης	Εβδομάδες – μακροχρόνιες επιπτώσεις στην υγεία

ΓΕΝΙΚΑ

Ο παράγων «YELLOW» που είναι μίγμα των φλυκταινογόνων παραγόντων θειομουστάρδας και λεβιζίτη, είναι υγρό με μυρωδιά σκόρδου. Τα άτομα που εισπνέουν το εν λόγω μίγμα μπορεί να υποστούν βλάβες στο αναπνευστικό τους σύστημα. Η επαφή με το δέρμα ή τους οφθαλμούς μπορεί να προκαλέσει σοβαρά εγκαύματα. Ο λεβιζίτης ή το μίγμα λεβιζίτη-μουστάρδας μπορεί επίσης να προσβάλλει τον νωτιαίο μυελό και τα αιμοφόρα αγγεία. Η έκθεση σε υψηλές συγκεντρώσεις μπορεί να αποβεί θανατηφόρος. Στο παρόν σενάριο, ομάδα τρομοκρατών χρησιμοποιεί ελαφρό αεροσκάφος για να ψεκάσει τον παράγοντα «YELLOW» πάνω από ένα κατάμεστο γήπεδο κατά τη διάρκεια αγώνα κολεγιακού football. Ο παράγοντας μολύνει το στάδιο και την γύρω περιοχή και σχηματίζεται νέφος που ακολουθεί την κατεύθυνση του ανέμου. Η επίθεση έχει ως αποτέλεσμα μεγάλο αριθμό απωλειών υγείας που έχουν άμεση ανάγκη για επείγουσα και μακροχρόνια θεραπευτική αντιμετώπιση ενώ μερικά άτομα πεθαίνουν επί τόπου. Από το σύνολο των ατόμων που ήταν στο γήπεδο, ποσοστό περίπου 70% εκτίθεται στο επικίνδυνο υγρό. Το υπόλοιπο 30% (για παράδειγμα εκείνοι που ήταν σε καλυμμένες κερκίδες) και το 10% του πληθυσμού στην περιοχή του χημικού νέφους εκτέθηκαν στους ατμούς του χημικού μίγματος.

Δυναμική Γεγονότων

Ο συνολικός χρόνος της επίθεσης, συμπεριλαμβανομένου και του τελευταίου χιλιόμετρου της προσέγγισης του αεροσκάφους είναι μικρότερος των 5 λεπτών. Το πλήθος θα πανικοβληθεί και θα εκκενώσει αμέσως στο στάδιο (σε περίπου 30 λεπτά). Οι πρώτοι ανταποκριτές θα αρχίσουν να φτάνουν στην περίμετρο του σημείου προσβολής σε 10 έως 15 λεπτά. Για να είναι επιτυχής η τρομοκρατική επίθεση πρέπει να υφίστανται ορισμένες ευνοϊκές μετεωρολογικές συνθήκες – ταχύτητα ανέμου, θερμοκρασία, υγρασία.

Δευτερογενή Γεγονότα

Αναρίθμητοι τραυματισμοί θα προκληθούν λόγω του πανικού του πλήθους και από πτώσεις ή καταπατήσεις. Άλλες βλάβες θα προκληθούν μετά από αυτοκινητιστικά ατυχήματα στο parking του σταδίου και τους γύρω δρόμους.

Βασικές Επιπτώσεις

Σε ένα στάδιο χωρητικότητας 100.000 ατόμων, 70.000 άτομα (70%) θα μολυνθούν κατά την επίθεση. Από αυτά τα άτομα οι περισσότεροι θα μολυνθούν στα ρούχα και το δέρμα τους, με αποτέλεσμα την εμφάνιση μέτριων ή σοβαρών φλυκταινών που θα εμφανιστούν μετά παρέλευση 2 έως 12 ωρών. Η κατάλληλη απολύμανση (αφαίρεση ρούχων και έντονος ψεκασμός με νερό) θα αποτρέψει το ήμισυ περίπου των βλαβών αυτών. Στα άτομα που εκτέθηκαν σε μεγάλες συγκεντρώσεις θα εκδηλωθεί συστηματική δηλητηρίαση από αρσενικό. Όμως, πολλά άτομα θα εισπνεύσουν επαρκείς ποσότητες ατμών (αναθυμιάσεων) ικανών να προκαλέσουν σοβαρές βλάβες στους πνεύμονες και ακόμη περισσότερα θύματα θα εμφανίσουν βλάβες των οφθαλμών. Θάνατοι και τραυματισμοί θα προκληθούν επίσης λόγω πτώσεων και συνθλίψεων κατά τη διάρκεια της εκκένωσης του σταδίου αλλά και λόγω τροχαίων ατυχημάτων. Η καταστροφή των εγκαταστάσεων θα είναι σχετικά μικρή. Όμως το σύνολο του σταδίου και όλες οι μολυσμένες γύρω περιοχές θα αποκλειστούν λόγω των μέτρων απολύμανσης αλλά και λόγω μελλοντικών ψυχολογικών επιπτώσεων. Εκτός λειτουργίας θα τεθεί επίσης και ανάλογος αριθμός μέσων μαζικής μεταφοράς (λόγω μεταφοράς μολυσμένων θυμάτων) και άλλων εγκαταστάσεων. Οι επικοινωνίες θα διακοπούν τοπικά λόγω υπερβολικής χρήσης (σταθερή και κινητή τηλεφωνία). Τέλος, αρκετά θύματα θα αναζητήσουν ιατρική βοήθεια και θα μολύνουν τους χώρους παροχής υγειονομικής περίθαλψης. Η απολύμανση και η απόδοση του σταδίου σε χρήση θα κοστίσει περίπου 500 εκατομμύρια δολάρια. Η επίθεση και τα γεγονότα που ακολούθησαν θα επηρεάσει την εγγραφή νέων φοιτητών στα τοπικά κολέγια και η τοπική κοινωνία θα υποστεί σημαντική οικονομική καταστροφή. Στις οικονομικές επιπτώσεις θα συμβάλλει και η απώλεια της εμπιστοσύνης της καταναλωτικού κοινού που θα είναι πλέον διστακτικό στις αγορές του φοβούμενο την εμφάνιση της μόλυνσης. Πολλά άτομα θα τυφλωθούν μόνιμα και πολλά περισσότερα θα φέρουν ουλές για την υπόλοιπη ζωή τους. Πολλά θύματα θα έχουν σημαντικού βαθμού βλάβες στους πνεύμονες ενώ ιδιαίτερα σημειώνεται η καρκινογόνος δυνατότητα της μουστάρδας και η συστηματική δηλητηρίαση από το αρσενικό που περιέχεται στον λεβιζίτη.

Ενέργειες κατά τομέα:

<p>Πρόληψη/Αποτροπή/Προστασία</p>	<p>Η ικανότητα αποτροπής επιθέσεων είναι ταυτόσημη με την αποτροπή εισαγωγής υλικών παρασκευής χημικών όπλων, συναρμολόγησης εκρηκτικών συσκευών, την απόκτηση και χρήση αεροσκαφών και την αναγνώριση στόχων.</p>
<p>Επείγουσα Εκτίμηση/Διάγνωση</p>	<p>Οι ομάδες αντιμετώπισης συμβάντων με επικίνδυνα υλικά (HazMat Teams) πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίσουν αμέσως την προσβολή. Η υγρή μόλυνση και ο κίνδυνος από το χημικό νέφος είναι συστατικά του</p>

	κινδύνου. Στις ενέργειες των εν λόγω ομάδων είναι η έγκαιρη άφιξη, η αναγνώριση του χημικού παράγοντα, η πρόβλεψη του κινδύνου, η παρακολούθηση και η δειγματοληψία.
Επείγουσα Αντιμετώπισης/Αντίδραση	Ενέργειες: συναγερμός, ενεργοποίηση και ενημέρωση, έλεγχος κυκλοφορίας και πλήθους, προστασία ειδικών πληθυσμών, υποστήριξη πόρων και αίτηση συμπληρωματικής βοήθειας, και ενημέρωση του κοινού.
Ανακούφιση Περιστατικού/Κινδύνων	Η εξάπλωση της μόλυνσης από τα διαφυγόντα θύματα είναι η κύρια πρόκληση. Ενέργειες: Απομόνωση και εξακρίβωση του κινδύνου, εγκατάσταση Δκτού Συμβάντος, διατήρηση του πεδίου του εγκλήματος, απολύμανση των ανταποκριτών και παρακολούθηση του χώρου της επίθεσης.
Προστασία Κοινού	Θα απαιτηθεί εκκένωση και/ή προκάλυψη του πληθυσμού που είναι στη φορά του χημικού νέφους και γύρω από το στάδιο, μέχρις ότου απολυμανθεί το στάδιο.
Φροντίδα Θυμάτων	Δεκάδες χιλιάδες άτομα θα πρέπει να απολυμανθούν και να τους χορηγηθεί άμεση και μακροχρόνια ιατρική βοήθεια.
Διερεύνηση	Ενέργειες: εντοπισμός αεροσκάφους, έλεγχος της περιοχής, εγκληματολογική διερεύνηση, τακτική ανάπτυξη και προσαγωγή υπόπτων.
Ανάκαμψη	Το στάδιο και οι γύρω εγκαταστάσεις πρέπει να απολυμανθούν από τον υγρό παράγοντα «YELLOW». Η απόρριψη των μολυσμένων αποβλήτων επιπλέκεται από την παρουσία αρσενικού. Πρέπει να γίνουν περιβαλλοντικοί έλεγχοι. Αν και η απολύμανση τεχνικά θα αποκαταστήσει το στάδιο, για ψυχολογικούς λόγους το στάδιο θα πρέπει να γκρεμιστεί και να κτιστεί εκ νέου.

ΗΠΑ: ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΦΟΡΗΤΟΥ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΑΝΙΧΝΕΥΤΗ

Η Northrop Grumman επιλέχθηκε από την υπηρεσία DARPA (Defence Advanced Research Project Agency) των ΗΠΑ για τη συνέχιση της ανάπτυξης του τυποποιημένου

ανιχνευτή χειρός ισοθερμικού αργύρου (HISSS – Handheld Isothermal Silver Standard Sensor), ενός φορητού συστήματος που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την ανίχνευση βιολογικών όπλων όπως βακτηρίων, ιών και τοξινών.

ΗΠΑ: 100% ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΘΡΑΚΑ

Δύο ξεχωριστές μελέτες επιδοτούμενες από την κυβέρνηση των ΗΠΑ κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι σε πειραματόζωα, ο συνδυασμός του εμβολίου BioThrax® (Emergent BioSolutions, Inc) με αντιβιοτικά παρέχει 100% προστασία έναντι του εισπνευστικού άνθρακα σε σύγκριση με τα μέχρι σήμερα δεδομένου που στηρίζονταν μόνον στη θεραπεία με αντιβιοτικά. Η πρώτη μελέτη έγινε στο USAMRIID (United States Army Medical Research Institute of Infectious Diseases) και οι δόσεις που χορηγήθηκαν σε μορφή εκνεφώματος σε 10 πειραματόζωα (non-human primates) ήταν περίπου 1600 φορές η θανατηφόρος δόση σπορίων που αντιμετωπίστηκε με αντιβιοτικά επί 14 ημέρες. Τα αποτελέσματα της μελέτης ανακοινώθηκαν στο 43^ο Annual Meeting της Infectious Disease Society of America. Η δεύτερη μελέτη έγινε σε κουνέλια στο Battelle Memorial Institute και με ταυτόσημα αποτελέσματα: πλήρης προφύλαξη από τον συνδυασμό εμβολίου και αντιβιοτικών και μερική προφύλαξη μετά μονοθεραπεία με αντιβιοτικά.

ΙΑΠΩΝΙΑ: ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΩΝ ΜΙΚΡΟΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Η Ιαπωνική κυβέρνηση θα απαγορεύσει την εισαγωγή 12 ειδών παθογόνων παραγόντων (συμπεριλαμβανομένων του άνθρακα και του Ebola) για να αποτραπεί η χρήση τους από τρομοκράτες. Ο πρόσφατος Νόμος Καραντίνας απαγορεύει σε άτομα να κατέχουν φλεγμονώδεις παράγοντες και υποχρεώνει τα μολυσμένα άτομα να παραμένουν σε καραντίνα. Αλλά ο νόμος δεν ελέγχει την εισαγωγή πακέτων με παθογόνους παράγοντες μέσω αεροπορικών εταιρειών. Η αναθεώρηση του νόμου θα δώσει τη δυνατότητα στους τελωνειακούς υπαλλήλους να κατάσχουν τους παράγοντες αυτούς, αποτρέποντας μελλοντική παράνομη χρήση τους.

ΗΠΑ: ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΜΟΥΣΤΑΡΔΑΣ

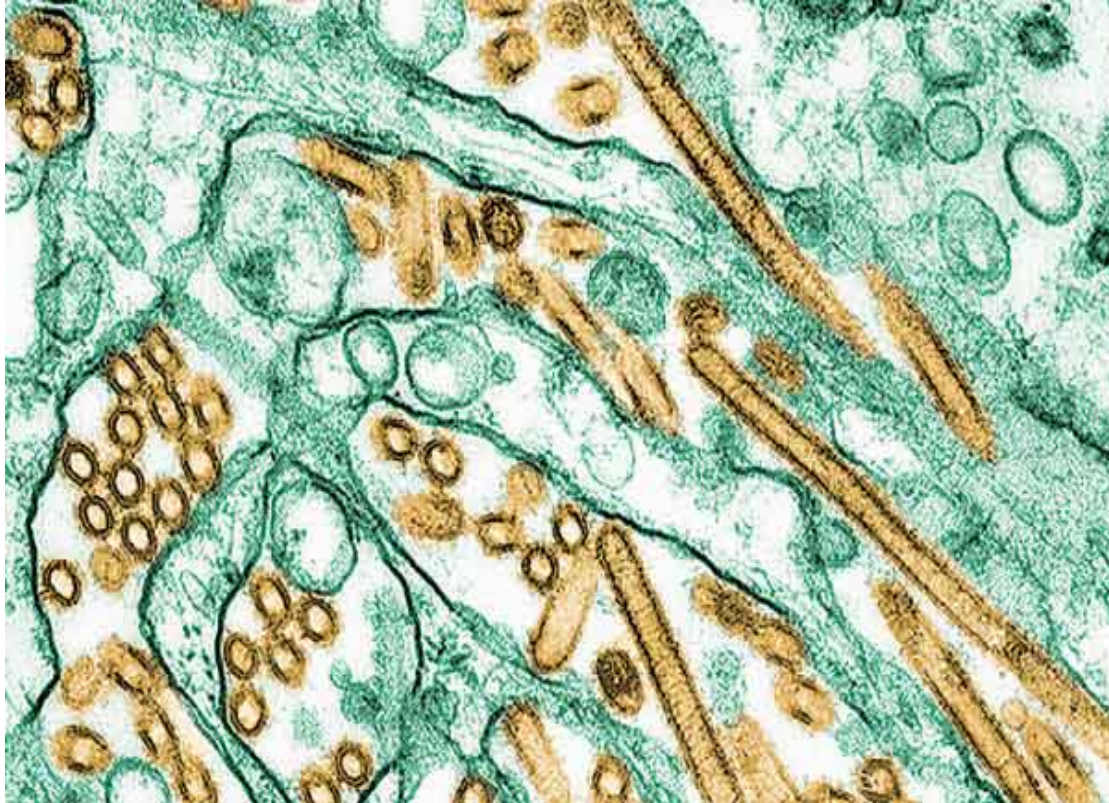
Η καταστροφή των αποθεμάτων μουστάρδας θα απαιτήσει 6 επιπλέον χρόνια προκειμένου να τεθούν εκτός ενεργείας 2.611 τόνοι μουστάρδας που είναι αποθηκευμένοι στο Pueblo Chemical Depot. Το Υπουργείο Υγείας ζήτησε από το Υπουργείο Άμυνας να καταθέσει το πρόγραμμα καταστροφής των 780.000 χημικών πυρομαχικών που επρόκειτο να καταστραφεί από τη δεκαετία του 1970. Φαίνεται ότι το Υπουργείο Υγείας έχει αρχίσει να χάνει την υπομονή του.

ΤΟΥΡΚΙΑ: ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΟ Η5Ν1

Η έξαρση του ιού στην Τουρκία δημιουργεί προβληματισμούς επειδή ο αριθμός των ανθρώπινων περιπτώσεων είναι αναλογικά κατά πολύ μεγαλύτερος σε σχέση με το αριθμό των θυμάτων που παρατηρήθηκε στην Ανατολική Ασία ή την Ευρώπη (στην οποία δεν έχουν αναφερθεί προσβολές ανθρώπων). Εντύπωση προκαλεί το γεγονός του πόσο γρήγορα εμφανίστηκαν τα κρούσματα (18 επιβεβαιωμένες περιπτώσεις σε ανθρώπους εντός 10 ημερών) και που μπορεί να σημαίνει ότι κάτι το διαφορετικό συμβαίνει στη συγκεκριμένη χώρα. Απέτυχε η πρώιμη ανίχνευση ; Αναγνωρίστηκαν όλες οι ανθρώπινες περιπτώσεις ; Μεταλλάχθηκε ο ιός ; Είναι τώρα προφανές ότι η επιδημία είναι πλέον εκτεταμένη και μακροχρόνια από όσο έχει ήδη αναφερθεί. Από αναφορές που βλέπουν τώρα το φως της

δημοσιότητας φαίνεται ότι η επιδημία έχει ξεσπάσει εδώ και αρκετούς μήνες αλλά οι ιδιοκτήτες των πουλιών δεν ήθελαν να δηλώσουν το πρόβλημα και οι κυβερνητικοί αξιωματούχοι αντιμετώπισαν χαλαρά τα αποτελέσματα των δικών τους ελέγχων. Από τις 81 επαρχίες της Τουρκίας στις 11 έχει επίσημα ξεσπάσει επιδημία και σε άλλες 14 υπάρχουν ύποπτα κρούσματα. Φαίνεται λοιπόν ότι το σύστημα έγκαιρης ανίχνευσης δεν λειτούργησε ή δεν

εφαρμόστηκε καθόλου. Επειδή χωρίς την διεθνή προβολή του προβλήματος πολλές από τις τρέχουσες περιπτώσεις δεν θα είχαν αναγνωρισθεί προβάλλεται το ερώτημα πόσες ήπιες μορφές της νόσου έχουν περάσει απαρατήρητες μέχρι σήμερα. Πρόσφατες αναφορές κάνουν λόγο για 100 νοσηλευόμενους που αναμένουν τα αποτελέσματα των εξετάσεών τους και που εμφανίζουν κατά κανόνα ήπια συμπτωματολογία (όπως και τα πρώτα κρούσματα της νόσου). Το ίδιο σκεπτικό ισχύει ενδεχομένως και για τις επιδημίες γρίπης των πουλιών σε Ρουμανία και Κριμαία διάρκειας αρκετών μηνών χωρίς όμως την ανακοίνωση περιστατικών σε ανθρώπους. Μήπως επρόκειτο για ήπια περιστατικά και δεν αναφέρθηκαν ; Πρόκειται για αποτυχία του συστήματος επιδημιολογικής επιτήρησης ή είναι αποτέλεσμα μετάλλαξης του ιού ή ακόμη και έλλειψης γνώσεων σχετικά με το κλινικό φάσμα της προσβολής από τον ιό H5N1 ; Μόλις πρόσφατα ο Π.Ο.Υ ανακοίνωσε ότι η αρχική ακολουθία του γονιδίου της αιμοσυγκολλητίνης σε ένα από τα Τούρκικα δείγματα αποκαλύπτει ότι υφίσταται συγκεκριμένη μετάλλαξη που αυξάνει τη μετάδοση του ιού από τα πουλιά στους ανθρώπους. Η σημαντικότητα του εν λόγω ευρήματος χρήζει περαιτέρω ανάλυσης και συσχέτισης με τα κλινικά και επιδημιολογικά δεδομένα. Πρέπει επίσης να καταστεί σαφές ότι το κλινικό φάσμα της προσβολής από τον ιό H5N1 δεν είναι σαφές. Οι περισσότερες περιπτώσεις στην Τουρκία ήταν ήπιες ενώ στην Ανατολική Ασία σχεδόν όλες οι περιπτώσεις ήταν σοβαρές. Άραγε η διαφορά της κλινικής εικόνας οφείλεται σε τροποποίηση του ιού ; Σε καλύτερη επιδημιολογική επαγρύπνηση στην Τουρκία ; Σε έγκαιρη χορήγηση των ειδικών φαρμάκων ; Σε μελέτη που δημοσιεύθηκε πολύ πρόσφατα στα *Archives of Internal Medicine* υποδηλώνεται ότι οι ήπιες προσβολές από τον H5N1 μπορεί να είναι περισσότερο συχνές στο Βιετνάμ. Το συμπέρασμα εξάγεται από τη διαπίστωση μεγάλου αριθμού ατόμων με ήπια συμπτώματα τύπου γρίπης με

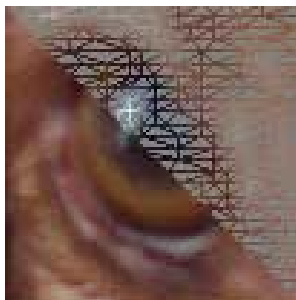
παράλληλη επαφή με πουλερικά. Στη μελέτη αυτή δεν έγινε διαγνωστικός έλεγχος και τα όποια συμπεράσματα είναι εξολοκλήρου υποθετικά. Απαντήσεις μπορούν να δοθούν με μελέτες ορο-συχρότητας (seroprevalance studies) όπως αυτή που έγινε στη Ταϊλάνδη σε 800 άτομα που ήρθαν σε επαφή με τον H5N1 και διαπιστώθηκε ότι το ποσοστό των οροθετικών ήταν μικρότερο του 1%. Ανάλογη μελέτη που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό Nature καταλήγει στο συμπέρασμα ότι σε έρευνα που έγινε το 2001 σε 4.000 άτομα της Ν. Κίνας δεν διαπιστώθηκαν αντισώματα έναντι του H5N1.

ΗΠΑ: ΤΟ CDC ΔΕΝ ΣΥΝΗΓΟΡΕΙ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ AMANTADINE ΚΑΙ RIMANDATINE ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΦΥΛΑΞΗ ΑΠΟ ΤΗ ΓΡΙΠΗ

Πέραν της κλασικής πλέον προφύλαξης από τη γρίπη με το αντιγριπικό εμβόλιο υπάρχουν δύο κατηγορίες αντιικών φαρμάκων που είναι αποτελεσματικά χορηγούμενα προφυλακτικά ή θεραπευτικά. Οι αναστολείς των διαύλων ιόντων M2 [M2 ion channel inhibitors] όπως η amantadine και η rimandatine και οι αναστολείς της νευραμινιδάσης [oseltamivir και zanamivir]. Οι τελευταίοι είναι αποτελεσματικοί για τη γρίπη Α και Β ενώ οι αδαμαντάνες μόνον για την γρίπη Α. Η amantadine χρησιμοποιείται και για την αντιμετώπιση των συμπτωμάτων της νόσου του Parkinson. Ο ιός της γρίπης μπορεί να αναπτύξει ταχέως αντίσταση στις αδαμαντάνες κατά τη διάρκεια της θεραπείας επειδή η μετάλλαξη σε ένα σημείο [single point mutation] στις θέσεις αμινοξέων 26, 27, 30, 31 ή 34 της πρωτεΐνης M2 μπορεί να προκαλέσει διασταυρούμενη αντίσταση και στην amantadine και στην rimandatine. Η μεταδοτικότητα των ανθεκτικών ιών δεν μεταβάλλεται και η συχνότητα τους αυξήθηκε σημαντικά από 1.9% σε 12.3% κατά την τελευταία ζετία. Στις ΗΠΑ ενώ η συχνότητα το 2004 ήταν 1.9% ανήλθε σε 14.5% κατά τους πρώτους 6 μήνες της εποχικής γρίπης 2004-05. Κατά την περίοδο 2005-06, 120 ιοί γρίπης Α (H3N2) απομονώθηκαν σε ασθενείς 23 πολιτειών των ΗΠΑ. Εξ αυτών, 109 (91%) περιείχαν μια αντικατάσταση αμινοξέος στη θέση 31 της πρωτεΐνης M2 και ήταν ανθεκτικοί στα δύο φάρμακα. Με βάση τα παραπάνω, τα CDC καθοδηγούν για την αποφυγή χορήγησης των amantadine και rimandatine για τη θεραπεία ή την προφύλαξη από τη γρίπη Α στις ΗΠΑ για το υπόλοιπο της περιόδου 2005-06.

ΗΠΑ: ΕΙΔΙΚΟ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΜΕΛΕΤΗ ΟΠΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι εικόνες των συστημάτων επιτήρησης έχουν συνήθως πολλούς κόκκους γεγονός που κάνει την αναγνωσιμότητά τους δυσχερή. Τα περισσότερα από τα υφιστάμενα λογισμικά

φωτογραφίας χρησιμοποιούν παλαιές τεχνολογίες για να αυξήσουν το μέγεθος της φωτογραφίας. Οι σύγχρονες γλώσσες προγραμματισμού όπως η C++ παρέχουν αυξημένες δυνατότητες στον τομέα της μεγέθυνσης. Το πρόγραμμα Imagenet (τελευταία έκδοση: 2.2.0 – κόστος \$100) της εταιρείας Kneson Software, διατηρεί την ποιότητα της εικόνας ανεξάρτητα από την μεγέθυνση της. Έχει υιοθετηθεί από μεγάλο αριθμό αστυνομικών τμημάτων στις ΗΠΑ που με τη βοήθεια του συγκεκριμένου προγράμματος μπορούν να επεξεργαστούν παλαιές ανεκμετάλλευτες, λόγω κακής

ποιότητας, φωτογραφίες (φωτογραφίες υπόπτων, πινακίδες αυτοκινήτων κ.ά). Το νέο λογισμικό βελτιώνει τις οπτικές δομές επειδή οι μεταβλητές του χρησιμοποιούν την ελάχιστη δυνατή μνήμη χωρίς να απαιτείται αναβάθμιση του hardware του συστήματος.

ΗΠΑ: ΟΙ ΑΓΡΟΤΕΣ ΑΡΧΙΖΟΥΝ ΝΑ ΕΛΕΓΧΟΥΝ ΤΑ ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΓΡΙΠΗ

Λόγω της εξάπλωσης της γρίπης των πουλερικών σε Ασία και Ευρώπη, οι Αμερικανοί αγρότες άρχισαν να ελέγχουν τα κοπάδια των πουλερικών τους για την παρουσία του φονικού ιού. Μέχρι τις 16 Ιανουαρίου 2006 θα αρχίσει ο έλεγχος με ρυθμό περίπου 1.6 εκατομμύρια κοτόπουλα ετησίως. Η σημαντικότητα των εν λόγω ελέγχων είναι κυρίως η ανίχνευση πιθανών μεταλλάξεων του ιού και η αποφυγή άσκοπου πανικού σε περίπτωση εκδήλωσης των πρώτων κρουσμάτων, στις ΗΠΑ.

ΗΠΑ: ΑΝΙΧΝΕΥΤΕΣ ΨΕΥΔΟΥΣ ΣΤΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ

Ήδη οι αεροπορικές εταιρείες και τα αεροδρόμια χρησιμοποιούν βιομετρικά μέτρα ασφαλείας όπως αναγνώριση ίριδας και αποτυπωμάτων και τα ηλεκτρονικά διαβατήρια (e-passports) είναι ήδη στη φάση τελικής καθιέρωσης. Ισραηλινοί επιστήμονες ανέπτυξαν έναν ανιχνευτή ψεύδους για διερχόμενους επιβάτες (walk-through lie detector) σε μια προσπάθεια περαιτέρω αποτροπής τρομοκρατικών επιθέσεων σε διεθνείς πτήσεις. Ο αναλυτής φωνής GK-1 της εταιρείας Nemesysco υποχρεώνει τους επιβάτες να φορούν ακουστικά και να απαντούν με «Ναι» και «Όχι» μέσω μικροφώνου σε ερωτήσεις σχετικά με το ταξίδι τους. Οι κατασκευαστές λένε ότι η συσκευή τους που θα κοστίζει από 10.000 έως 30.000 δολάρια θα μπορεί να συλλαμβάνει μη ελεγχόμενο τρεμούλιασμα στη φωνή του επιβάτη ενδεικτικό του ότι έχει κάτι να κρύψει. Όσοι δεν «επιτύχουν» στον έλεγχο, θα υπόκεινται σε λεπτομερέστερο έλεγχο από τις υπηρεσίες του αεροδρομίου. Μέχρι σήμερα τα αποτελέσματα των δοκιμασιών της συσκευής είναι ιδιαίτερα επιτυχή αν και ποσοστό 12% των εξεταζόμενων εμφανίζει αυξημένο stress ακόμη και εάν δεν έχει κάτι να κρύψει.

ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑ: ΚΛΟΠΗ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΟΥ ΜΟΝΑΔΑΣ

Σε αλυσίδα παρόμοιων γεγονότων, κλέφτες στη Βενεζουέλα έκλεψαν εξάρτημα που περιείχε ραδιενεργό υλικό και χρησιμοποιούνταν στη βιομηχανία πετρελαίου. Ο υπεύθυνος του τμήματος πυρηνικών υποθέσεων της χώρας προειδοποίησε ότι το Κέσιο-137 μπορεί να είναι επικίνδυνο για την υγεία όσων εκτεθούν σε αυτό. Σχετικά πρόσφατα οι αρχές είχαν συλλάβει 3 αστυνομικούς που είχαν συμμετάσχει στη ληστεία φορτηγού που μετέφερε συσκευή που περιείχε Ιρίδιο-192 για τον έλεγχο των σωληνώσεων μεταφοράς πετρελαίου. Τέλος, τον Μάρτιο του 2005, δύο κάψουλες με Ιρίδιο-192 χάθηκαν αλλά εντοπίστηκαν μετά από λίγο καιρό πεταμένες στον βυθό της λίμνης Maracaibo στα δυτικά της χώρας. Στη γειτονική Βραζιλία είναι γνωστό το επεισόδιο με τη ραδιενεργό πηγή συσκευής χημειοθεραπείας που ήταν παρατημένη και κλάπηκε το 1987 με αποτέλεσμα το θάνατο 4 ατόμων και τη μόλυνση περίπου 250.

ΗΠΑ: ΝΕΑ ΣΥΣΚΕΥΗ ΛΥΝΕΙ (?) ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΑΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Το προσωπικό επείγουσας αντιμετώπισης στο Connecticut των ΗΠΑ εκτιμά ότι κατασκεύασαν την πρώτη συσκευή που επιτρέπει στα σωστικά συνεργεία διαφορετικών υπηρεσιών να μπορούν να συνομιλήσουν μεταξύ τους στο πεδίο του συμβάντος ή της καταστροφής. Εάν η συσκευή αποδειχτεί λειτουργική θα έχει επιλυθεί ένα από τα μεγαλύτερα (αν όχι ΤΟ μεγαλύτερο πρόβλημα) προβλήματα που αντιμετωπίζουν όσοι εμπλέκονται σε περιστατικά καταστροφών ή τρομοκρατικών ενεργειών. Με το όνομα STOC (on-Scene Tactical Operations Channel), η συσκευή συνδυάζει ένα ράδιο και έναν δέκτη στο ίδιο κουτί που αμέσως λαμβάνει το σήμα από μια συχνότητα και αυτόματα την στέλνει σε άλλη συχνότητα.

Ηδη έχει κατασκευαστεί το πρωτότυπο, ένα άλλο είναι σε φάση κατασκευής και οι υπεύθυνοι της πολιτείας θα διαθέσουν περίπου 2.1 εκατομμύρια δολάρια για την κατασκευή συσκευών για όλες τις πόλεις της Πολιτείας.

Είναι πολύ δύσκολο κάτι παρόμοιο να κατασκευαστεί από το ΕΜΠ ή τις Διαβιβάσεις των ΕΔ ;

ΗΠΑ: ΑΝΕΠΑΡΚΕΣ ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

Όπως πολλά μεγάλα νοσοκομεία, το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Utah διατηρεί απόθεμα φαρμάκων 30 ημερών επειδή κάτι μεγαλύτερο θα ήταν πολυέξοδο. Μέρος του αποθέματος σε εμβόλια ηπατίτιδας διατέθηκε στην πρόσφατη θεομηνία στη Ν. Ορλεάνη και περίπου 77 άλλα φάρμακα λείπουν λόγω μη παράδοσης από τις βιομηχανίες και άλλους λόγους (πχ. κλείσιμο εργοστασίου προμηθευτή κοκ). Η αλυσίδα προμηθειών είναι εξαιρετικά λεπτή και είναι σίγουρο ότι σε περίπτωση πανδημίας θα σπάσει. Εκατοντάδες εργαζόμενοι φαρμακευτικών εταιρειών στις ΗΠΑ και το εξωτερικό θα αρρωστήσουν και πολλά εργοστάσια θα κλείσουν. Οι οδοί διακίνησης των φορτηγών θα αποκλειστούν και είναι πιθανό να κλείσουν και τα σύνορα γεγονός που θα έχει τρομακτικές επιπτώσεις καθόσον το 80% των πρώτων υλών για τα φάρμακα των ΗΠΑ προέρχονται από το εξωτερικό. Το πλέον πιθανό αποτέλεσμα: ελλείψεις σε σημαντικά φάρμακα όπως ινσουλίνη, προϊόντα αίματος ή αναισθητικά φάρμακα, πέραν των ελλείψεων σε φάρμακα για την ίδια τη γρίπη. Οι φαρμακαποθήκες είναι σχεδόν άδειες και η παραγωγή των φαρμάκων γίνεται σε μεγάλο ποσοστό, για λόγους οικονομίας, στο εξωτερικό. Οι αντι-μονοπολιακοί νόμοι απαγορεύουν στις ιδιωτικές εταιρείες να συνεργάζονται για την επιτάχυνση της ανάπτυξης νέων φαρμάκων. Η νέα τακτική της μη διατήρησης αποθεμάτων φαρμάκων («just-in-time business practice») αλλά της παραγωγής προϊόντων βάσει παραγγελίας έρχεται σε αντίθεση με τη λογική του «ας έχουμε για περίπτωση ανάγκης» που οδηγεί στη δημιουργία φαρμακευτικών αποθεμάτων. Σε αναφορά που κυκλοφόρησε τον Δεκέμβριο του 2005 από την Trust for America's Health, συμπεραίνεται ότι το 40% των Πολιτειών στερείται επαρκών αποθεμάτων ιατρικών προμηθειών για να αντιμετωπίσει πιθανή πανδημία γρίπης ή άλλη σημαντικού βαθμού έξαρση νόσου (πχ. επίθεση με βιολογικό όπλο). Η κατάσταση αυτή φάνηκε ιδιαίτερα κατά την πρόσφατη επιδημία SARS που έπληξε τον Καναδά το 2003. Τότε, η μεγαλύτερη ένωση νοσηλευτών της χώρας [Ontario Nurse's Association] διαμαρτυρήθηκε για έλλειψη масκών N95 μετά την αποστολή μεγάλων ποσοτήτων στην Ασία όπου η νόσος ήταν σε τεράστια έξαρση. Οι μάσκες αυτές φιλτράρουν τουλάχιστον το 95% ορισμένων αερομεταφερόμενων συστατικών που εκτοξεύονται κατά τη διάρκεια της φυσιολογικής αναπνοής. Ορισμένοι νοσηλευτές ήταν υποχρεωμένοι να χρησιμοποιούν μάσκες που προσέφεραν μικρότερη προστασία ενώ νοσήλευαν ασθενείς πάσχοντες από SARS ενώ πολλοί χρησιμοποιούσαν την ίδια μάσκα από βάρδια σε βάρδια αποθηκεύοντας την σε πλαστική σακούλα. Ευτυχώς η νόσος ήταν μικρής διάρκειας και χωρίς ιδιαίτερη επέκταση κάτι που δεν πρόκειται να συμβεί σε περίπτωση πανδημίας γρίπης. Τα ίδια προβλήματα αντιμετωπίζει και η βιομηχανία τροφών γιατί σε περίπτωση υπόνοιας έκτακτης κατάστασης οι πολίτες αδειάζουν τα ράφια των καταστημάτων. Το γεγονός αυτό οδήγησε σε μείωση του χρόνου τροφοδοσίας από 8 ημέρες το 1999 σε τέσσερις ημέρες με προοπτική για 3 ημέρες (Grocery Manufacturers' Association). Αλλά και το απόθεμα εμβολίων αντιμετωπίζει παρόμοια προβλήματα και δυσχέρειες καθόσον η κυβέρνηση των ΗΠΑ δεν πληρώνει τις εταιρείες για να παρασκευάσουν επιπλέον εμβόλια και να έχουν αποθέματα. Σύμφωνα με ορισμένους ειδικούς του Πενταγώνου σε θέματα βιοασφάλειας, ο μόνος τρόπος για την επιτυχή προπαρασκευή της χώρας για την

αντιμετώπιση ενδεχόμενης πανδημίας είναι η προπαρασκευή να γίνει με στρατιωτικούς όρους και μεθοδολογία. Αυτό σημαίνει απομάκρυνση από το σύστημα «just-in-time» σχεδιάζοντας για ένα «ενδεχόμενο σενάριο» («just-in-case scenario») με τον τρόπο που σχεδιάζουν για τα εθνικά θέματα και τα θέματα ασφαλείας. Το Πεντάγωνο κάνει εκτεταμένο προγραμματισμό και πληρώνει για αποθέματα για σχεδόν τα πάντα, από σφαίρες μέχρι καύσιμα αεροσκαφών. Προτρέπει ακόμη και αντίπαλες εταιρείες να συνεργαστούν προκειμένου να επιταχυνθούν οι διαδικασίες σε κρίσιμα θέματα των Ενόπλων Δυνάμεων. Η μεθοδολογία αυτή αρχίζει να βρίσκει πρόσφορο έδαφος και να μελετάται η τροποποίηση του αντιμονοπωλιακού νόμου και η προώθηση ενός προγράμματος «συνέχειας κρίσιμων προϊόντων» (critical product continuity). Απαιτείται επίσης η δημιουργία κρίσιμου αποθέματος τροφών και νερού, η διατήρηση της θέρμανσης στις βόρειες πολιτείες και ιατρικών προμηθειών για παθήσεις άσχετες με τη γρίπη. Οι ΗΠΑ διαθέτουν 105.000 αναπνευστήρες οι περισσότεροι των οποίων είναι σχεδόν πάντα σε χρήση. Το ομοσπονδιακό απόθεμα έχει περίπου 4.500 αναπνευστήρες. Σε περίπτωση πανδημίας, θα απαιτηθούν δεκάδες χιλιάδες που σήμερα δεν υπάρχουν. Η κυβέρνηση των ΗΠΑ διέθεσε 5 δισεκατομμύρια δολάρια στη διάρκεια ζωής σε νοσοκομεία και πολιτείες για την αύξηση της ιατρικής ετοιμότητας πλην όμως τα χρήματα χρησιμοποιήθηκαν και για άλλες ανάγκες όπως τη βελτίωση των εργαστηρίων και της επιδημιολογικής επαγρύπνησης ενώ η απορροφητικότητα των κεφαλαίων δεν είναι πλήρης. Η δικαιολογία των υπευθύνων είναι ότι δεν μπορείς να έχεις 10 ιατρούς και 100 νοσοκόμες να κάθονται περιμένοντας την καταστροφή ούτε και να σχεδιάσεις για ΤΕΠ ικανά να υποδεχτούν 500 ή 1000 ασθενείς όταν η καθημερινή κίνηση κυμαίνεται σε περίπου 20 ασθενείς την ημέρα. **Ίσως η ιδέα του υπόγειου Calamity Hospital (χωρητικότητα 300 κλινών) που ήδη έχουν οι Ένοπλες Δυνάμεις της Ολλανδίας διασυνδεδεμένο με το διπλανό Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Ουτρέχτης, να είναι η απάντηση σε παρόμοιους προβληματισμούς.**

ΗΠΑ: ΝΕΟ ΕΜΒΟΛΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΓΡΙΠΗ

Ο Πρόεδρος Bush διέθεσε 2.8 δισεκατομμύρια δολάρια για την προώθηση της κατασκευής εμβολίων γρίπης δεύτερης γενιάς. Σήμερα τα εμβόλια της γρίπης παρασκευάζονται με την από δεκαετίες διαδικασία της ανάπτυξης των εμβολίων σε γονιμοποιημένα αυγά κότας. Οι ιοί απενεργοποιούνται για τη δημιουργία του εμβολίου. Σύμφωνα με τη νέα τεχνολογία που χρηματοδοτείται από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση οι ιοί μεγαλώνουν σε ζωντανά κύτταρα – συχνά νεφρικά κύτταρα θηλαστικών – που πολλαπλασιάζονται από μόνα τους. Η εν λόγω τεχνολογία χρησιμοποιείται ήδη για την παραγωγή εμβολίων κατά της ηπατίτιδας, της πανούκλας των ορνίθων (chickenpox) και του έρπητα ζωστήρα. Θεωρητικά, η τεχνολογία της κυτταροκαλλιέργειας θα επιτρέψει στους κατασκευαστές να παράξουν αρκετά εμβόλια γρίπης για το σύνολο των Αμερικανών εντός 6 μηνών από την έναρξη της πανδημίας.

ΗΠΑ: ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ

Φαίνεται ότι οι ένοπλες συρράξεις είναι πλέον εκτός μόδας και ο αριθμός τους βαίνει συνεχώς μειούμενος. Σύμφωνα με τους ιστορικούς των πολέμων οι πόλεμοι μειώθηκαν ραγδαία κατά την τελευταία 10ετία και η συνολική θνητότητα είναι η χαμηλότερη από τη δεκαετία του 1950. Ορισμένοι ειδικοί μελετητές πιστεύουν ότι η γαλήνη είναι προσωρινή. Άλλοι εκτιμούν ότι στις αναπτυσσόμενες χώρες ο πόλεμος έχει καταστεί τόσο απαρхайωμένος όσο η δουλεία ή οι μονομαχίες και εκτιμούν ότι «πρόκειται για την πλέον σημαντική εξέλιξη στην ιστορία της ανθρωπότητας». Αντίθετα, η τρομοκρατία είναι σε έξαρση αλλά προς το παρόν τα θύματα είναι κατά πολύ λιγότερα από τις κύριες συγκρούσεις του παρελθόντος μεταξύ βιομηχανικών κρατών. Μόνο κατά το 2001 λόγω τρομοκρατικών πράξεων πέθαναν σε

ένα χρόνο όσοι σκοτώνονταν κάθε ώρα κατά μέσο όρο στον 2^ο Παγκόσμιο Πόλεμο. Στο αριθμό των θυμάτων της τρομοκρατίας δεν περιλαμβάνονται οι απώλειες στο Ιράκ και οι βομβιστές αυτοκτονίας ή άλλες ανορθόδοξες επιθέσεις που συμπεριλαμβάνονται στις πολεμικές απώλειες. Επιπλέον μια επίθεση με όπλα μαζικής καταστροφής μπορεί να ανατρέψει άμεσα τους αριθμούς όπως και ένας πόλεμος μεταξύ Ινδίας και Πακιστάν. Η περίοδος ειρήνης των 60 ετών μετά το πέρας του 2^{ου} Παγκόσμιου Πολέμου είναι η μεγαλύτερη περίοδος ειρήνης στην Ευρώπη από την εποχή της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Παρακάτω αναφέρονται τα συμπεράσματα των 4 ερευνητικών κέντρων που ασχολούνται συστηματικά με το αντικείμενο (Stockholm International Peace Research Institute, International Peace Research Institute [Oslo, Norway], Center for International Development and Conflict Management [University of Maryland in College Park] και Human Security Centre [University of British Columbia, Vancouver]):

1) Ο αριθμός των πολέμων αυξήθηκε σταθερά από τις αρχές της δεκαετίας του 1950 και μέχρι περίπου το 1992. Μετά έπεσε απότομα. Σήμερα διεξάγονται 20 έως 30 ένοπλες συρράξεις παγκοσμίως. Δεν διεξάγεται πόλεμος μεταξύ αναπτυγμένων χωρών αν και ορισμένες περιπτώσεις αφορούν ασύμμετρους πολέμους μεταξύ βιομηχανικών χωρών και σχετικά πρωτόγονων εχθρών.

2) Οι θάνατοι από πολέμους πλησίασαν το μισό εκατομμύριο από το πέρας του πολέμου της Κορέας το 1953. Πριν από αυτό κυμαίνονταν από 1 έως 3 εκατομμύρια ετησίως κατά τον 1^ο Παγκόσμιο Πόλεμο και 3 έως 4 εκατομμύρια ετησίως κατά τον 2^ο Παγκόσμιο Πόλεμο. Στα πρόσφατα χρόνια, ο αριθμός των νεκρών κυμαίνεται από 20.000 έως 30.000 ετησίως (κυρίως λόγω της φύσεως των επιχειρήσεων)

Τι προκάλεσε όμως αυτή την ύφεση, πέρα από την ειρήνη στην Ευρώπη ;

- 1) Το πέρας του Ψυχρού Πολέμου το 1992 που συνολικά πυροδότησε περίπου το 1/3 των πολέμων παγκοσμίως.
- 2) Στις δεκαετίες του 1950 και 1960 υπήρξαν πολλοί πόλεμοι για την απελευθέρωση αποικιών που ακολουθήθηκαν από πολέμους μετέπειτα διακυβέρνησης. Σήμερα έχουν σχεδόν εξαλειφθεί πλήρως.
- 3) Σήμερα οι πλέον αιματηρές συγκρούσεις υφίστανται στο Ιράκ, το Αφγανιστάν και τη Ρωσία και θέτουν αντιμέτωπους Ισλαμιστικές ένοπλες ομάδες, τρομοκράτες και άλλες ελαφρά εξοπλισμένες δυνάμεις με βαριά εξοπλισμένες βιομηχανικές χώρες. Αν και οι αριθμοί των νεκρών είναι μικροί οι τρομοκρατικές επιθέσεις Ισλαμικής προέλευσης βαίνουν αυξανόμενες και ως προς τον αριθμό και ως προς τις απώλειες υγείας.

Παρά το γεγονός ότι οι πόλεμοι εμφανίζουν πτωτική τάση, οι Αμερικανοί είναι οι τελευταίοι που θα το αντιληφθούν. Από το 1946, οι ΗΠΑ έχουν εμπλακεί σε 16 ένοπλες συγκρούσεις με τη Μ. Βρετανία να προηγείται με 21 και τη Γαλλία να ακολουθεί με 19. Αν και οι ΗΠΑ εξακολουθούν να είναι σε εμπόλεμη κατάσταση με το Ιράκ και το Αφγανιστάν, η κοινή γνώμη τίθεται αντιμέτωπη με τον πόλεμο στο Ιράκ σύμφωνα με δημοσκοπήσεις του 2005 και με περίπου 1.500 νεκρούς στο πεδίο της μάχης. Το κρίσιμο σημείο μεταστροφής της κοινής γνώμης κατά τον πόλεμο του Βιετνάμ ήταν οι 28.000 νεκροί στρατιώτες.

Για τους αισιόδοξους σε όλο τον κόσμο παρουσιάζονται ορισμένα ελπιδοφόρα σημεία για το μέλλον:

- 1) Ο αριθμός των διεθνών κρίσεων έχει μειωθεί πέραν των 2/3 από το 1981 (Human Security Report)
- 2) Η γενοκτονία και οι μαζικές εκτελέσεις έχουν μειωθεί από 10 ετησίως στις αρχές της δεκαετίας του 1990 σε 1 το 2004 (Clark University, Worcester, MA). Όμως αυτό το «1» είναι μακάβριο γιατί αφορά τάφο στο Darfur του Σουδάν όπου οι Άραβες εθνοφύλακες σκότωσαν 70.000 μαύρους Αφρικανούς
- 3) Το 1946, 20 κράτη παγκοσμίως ήταν δημοκρατίες (αναφορά Maryland Institute's Peace and Conflict) Σήμερα οι δημοκρατίες είναι 88. Πολλοί εκτιμούν ότι οι δημοκρατίες πηγαίνουν σε πόλεμο με βραδύτερους ρυθμούς και σπάνια πολεμούν η μια την άλλη.
- 4) Ο αριθμός των ειρηνευτικών αποστολών του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών διπλασιάστηκαν από το 1988 μέχρι το 2005, από 7 σε 17.

ΚΑΝΑΔΑΣ: ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ

Ο Καναδός Πρωθυπουργός Paul Martin ανακοίνωσε στις 13 Ιανουαρίου 2006 την ίδρυση ειδικού ταμείου (Heroes Fund) προς τιμήν των πρώτων ανταποκριτών σε περίπτωση επειγόντων περιστατικών (πυροσβεστών, αστυνομικών, ιατρονοσηλευτικό προσωπικό). Η δημιουργία του ταμείου «αποτελεί τρόπο ανταπόδοσης προς εκείνους που με γενναίο τρόπο θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή τους καθημερινά για να είναι οι κοινότητες μας ασφαλείς και υγιείς. Οι άνθρωποι αυτοί είναι Καναδοί Ήρωες». Το ταμείο θα επιδοτηθεί με 25 εκατομμύρια δολάρια και κάθε οικογένεια πεσόντος εν υπηρεσία θα λαμβάνει 250.000 δολάρια ποσό που θα τις βοηθήσουν να συνεχίσουν τη ζωή τους μετά την απώλεια του ανθρώπου τους. Η εν λόγω αποζημίωση θα ισχύσει αναδρομικά από την 1^η Ιανουαρίου 2005. Σήμερα, υπάρχουν στον Καναδά περίπου 80.000 εθελοντές πρώτοι ανταποκριτές (first responders). Προς αναγνώριση των υπηρεσιών τους η κυβέρνηση παρέχει έκπτωση φόρου (Volunteer Tax Deduction), για τις δαπάνες ένδυσης, εκπαίδευσης και ανταπόκρισης που πλησιάζει τα 1.000 δολάρια. Επίσης θα χορηγηθούν 140 εκατομμύρια δολάρια στο Joint Emergency Preparedness Program και στο Canadian National Exercise Program ενώ τμήμα της επιδότησης θα δοθεί για την προμήθεια ΧΒΡΠ εξοπλισμού για το προσωπικό και τη συμμετοχή σε εθνικές και διεθνείς ασκήσεις και εκπαιδεύσεις. Τέλος, ιδρύεται ειδικό τμήμα στην κεντρική στατιστική υπηρεσία (Statistics Canada) που θα έχει ως αντικείμενο τη συλλογή και ανάλυση στοιχείων που αφορούν τους πρώτους ανταποκριτές.

ΗΠΑ: ΕΘΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ

Στο ιατρικό περιοδικό *Pediatrics* (3 Ιανουαρίου 2006), επίσημη έκδοση της American Academy of Pediatrics, δημοσιεύθηκαν τα αποτελέσματα της μελέτης «Mass Casualty Events at School: A National Preparedness Survey» που είχε ως αντικείμενο την τεκμηρίωση της ετοιμότητας των δημόσιων σχολείων των ΗΠΑ για την πρόληψη και την ανταπόκριση σε περιστατικά μαζικών καταστροφών. Η μελέτη έγινε με τη συμμετοχή 3.670 διευθυντών σχολείων σε όλη τη χώρα. Το 2004 στις ΗΠΑ υπήρχαν 14.000 δημόσιες σχολικές περιφέρειες. Αν και το 86.3% όσων απάντησαν ανέφεραν την ύπαρξη κάποιου σχεδίου ανταπόκρισης σε μαζική καταστροφή, μόνον το 57.2% είχε γραπτό σχέδιο. Οι περισσότερες σχολικές περιφέρειες (66.2%) δεν χρησιμοποιούν κάποια μορφή ταυτότητας μαθητού (σήμα ή κάρτα). Περίπου οι μισές (48.5%) δεν έχουν κάποιο στοιχείο αναγνώρισης προσωπικού (εκπαιδευτικού, λοιπού) και στο 30% δεν είχαν εκτελέσει ποτέ κάποια άσκηση ετοιμότητας. Σε μεγάλο αριθμό κοινοτήτων σε ολόκληρη την χώρα, τα σχολεία συγκεντρώνουν τον μεγαλύτερο αριθμό ατόμων σε ημερήσια βάση από οποιονδήποτε άλλο χώρο με αποτέλεσμα να αποτελούν καλό στόχο για την πρόκληση μαζικών απωλειών. Σύμφωνα με την μελέτη τα αστικά σχολεία είναι καλύτερα προετοιμασμένα σε σύγκριση με τα σχολεία των αγροτικών

περιοχών. Περίπου το ¼ των σχολείων (22.1%) δεν έχει πρόβλεψη για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες και σε ποσοστό 25% δεν υπάρχει σχέδιο για συμβουλευτική μετά την καταστροφή. Η μελέτη καταλήγει στην προτροπή ότι «ο σχεδιασμός για αποτελεσματική ανταπόκριση σε καταστροφή απαιτεί τη συνεργασία μεταξύ παιδιάτρων, τοπικών αξιωματούχων σχολείων, σχολικών νοσηλευτών, αξιωματούχων δημόσιας υγείας, αξιωματούχων επείγουσας ανταπόκρισης και των σχολικών ιατρών που εργαζόμενοι από κοινού θα βελτιώσουν την ετοιμότητα των σχολείων για το απευκταίο ενδεχόμενο ενός περιστατικού μαζικών καταστροφών». Το συμπέρασμα της μελέτης απλά καταδεικνύει πόσο διαφορετική προσέγγιση έχει συνολικά το εκπαιδευτικό σύστημα των ΗΠΑ σε σχέση με το Ελληνικό...

ΗΠΑ: ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΝΕΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΓΙΑ ΜΕΓΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

Η χρηματοδότηση για θέματα ασφαλείας θα πρέπει να γίνεται με διαφορετικά κριτήρια από αυτά που ισχύουν μέχρι σήμερα. Υπάρχουν 3 ερωτήματα τα οποία πρέπει να απαντηθούν: (1) Ποιες είναι οι γνωστές ή υποθετικές τρομοκρατικές απειλές ; (2) Ποια είναι τα τρωτά σημεία ανθρώπων και εγκαταστάσεων στις απειλές αυτές ; (3) Ποιες θα είναι οι επιπτώσεις μιας τρομοκρατικής επίθεσης ; Ειδικοί ερευνητές της υπηρεσίας RAND αναφέρουν ότι οι περισσότεροι άνθρωποι εξετάζουν έναν ή δύο ενδείκτες πιθανού κινδύνου – όπως το μέγεθος του πληθυσμού, την τοποθεσία των κυβερνητικών κτιρίων ή την παρουσία πυρηνικών εργοστασίων, και συμπεραίνουν ότι οι κοινωνίες τους κινδυνεύουν από τρομοκράτες. Η RAND προτείνει όπως τα κονδύλια για την ασφάλεια να διατίθενται βάσει αξιόπιστων μοντέλων γεγονότων (event-based models) που παρέχουν το πλαίσιο για την εκτίμηση του κινδύνου, των τρωτών σημείων και των συνεπειών μιας τρομοκρατικής προσβολής. Τα σενάρια αυτά βασίζονται στην λεπτομερή ανάλυση των συνεπειών από συγκεκριμένα σενάρια επίθεσης. Με την προσέγγιση αυτή ρίχνεται περισσότερο φως σε ερωτήματα όπως: Πως τα υφιστάμενα προγράμματα μειώνουν τον κίνδυνο ; Πότε και που μπορεί να ανακύψουν νέες τρομοκρατικές απειλές ; Πως οι μεταβολές στα επίπεδα απειλής, τρωτότητας και συνεπειών επηρεάζουν τα επίπεδα κινδύνου ; Συνήθως η χρηματοδότηση μοιράζεται βάσει του πληθυσμού με το σκεπτικό ότι όσο πιο μεγάλος είναι ο πληθυσμός, τόσο μεγαλύτερος είναι ο κίνδυνος. Αν και είναι εύκολο να γίνει κατανοητή αυτή η συλλογιστική, δεν λαμβάνει υπόψη της θέματα όπως η τρωτότητα μιας περιοχής και ο δυνητικός κίνδυνος προσβολής. Μέχρι να αλλάξει ο τρόπος αξιολόγησης του κινδύνου προτείνεται όπως να χρησιμοποιηθεί η παράμετρος «πυκνότητα πληθυσμού» ως παράγοντας κινδύνου που είναι πλέον αξιόπιστη της απλής αριθμητικής καταγραφής του πληθυσμού.

ΗΠΑ: ΣΧΕΣΗ ΘΑΝΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Σύμφωνα με απόρρητη έκθεση του Πενταγώνου που είδε πρόσφατα τη δημοσιότητα, το 80% περίπου των Πεζοναυτών που σκοτώθηκαν από βλήματα στον κορμό θα μπορούσαν να είχαν σωθεί εάν τους είχε χορηγηθεί ο εξοπλισμός που οι διοικητές στα πεδία των μαχών επίμονα ζητούσαν πριν από την έναρξη των εχθροπραξιών. Στη μελέτη αναφέρεται ότι λόγω της αδυναμίας των Πενταγώνου να παρέξει τον κατάλληλο εξοπλισμό, το προσωπικό άρχισε από το Φθινόπωρο του 2003 να αγοράζει τον εξοπλισμό με δικά του έξοδα. Ο τρέχον προστατευτικός εξοπλισμός καλύπτει τον θώρακα και την πλάτη. Όμως μια μελέτη με αντικείμενο τα θανατηφόρα τραύματα έδειξε ότι πολλοί θάνατοι προκλήθηκαν από βλήματα και θραύσματα που καρφώθηκαν στην περιοχή των ωμοπλάτων, των πλευρών και περιοχών του κορμού που δεν καλύπτονται από τον εξοπλισμό προστασίας. Σύμφωνα με τη μελέτη, η αύξηση της έκτασης του θώρακα προστασίας θα μπορούσε να αλλάξει το τελικό αποτέλεσμα (θάνατο) σε 31 από τα περιστατικά που μελετήθηκαν.

Η παρατήρηση αυτή θα μπορούσε να αξιοποιηθεί από τα ΓΕ στην επόμενη παραγγελία προστατευτικού εξοπλισμού για το στρατιωτικό προσωπικό πρώτης γραμμής.

ΗΠΑ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ HEROES ΓΙΑ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΕΣ

Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση υποστηρίζει το πρόγραμμα της IAFF (International Association of Fire Fighters) με την κωδική ονομασία HEROES (Homeland Emergency Response Operational and Equipment Systems) που στοχεύει στην ανάπτυξη εξοπλισμού για την προστασία των πυροσβεστών από ΧΒΡΠ απειλές χωρίς να υστερεί σε θερμική προστασία, άνεση και λειτουργικότητα. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν:

- International Association of Fire Chiefs
- International Personnel Protection
- National Institute for Occupational Safety and Health's National Personal Protective Technology Laboratory
- Total Fire Group/ Morning Pride Mfg.
- University of Arkansas
- University of Massachusetts

Προς το παρόν οι πυροσβέστες χρησιμοποιούν είτε τον συνήθη πυροσβεστικό εξοπλισμό ή τις ειδικές προστατευτικές στολές με προδιαγραφές προστασίας από ΧΒΡΠ ουσίες. Τα πρώτα αποτελέσματα της νέας στολής HEROES εκτιμήθηκαν σε εθελοντές διαφόρων σωματίοτυπων βάσει του πρωτοκόλλου WPE (Work Performance Evaluative) και ήταν «ιδιαίτερα ενθαρρυντικά» ενώ ιδιαίτερα τονίστηκε από τους συμμετέχοντες η άνεση της στολής, η ευκολία ένδυσης και απένδυσης, η ευελιξία και το βάρος της νέας στολής. Η στολή αναμένεται να περάσει στο εμπορικό στάδιο περί τα μέσα του 2006. Οι στολές αυτές, που με ορισμένες τροποποιήσεις θα μπορούσαν να έχουν εφαρμογές και στο περιβάλλον των *Ενόπλων Δυνάμεων*, ίσως κάνουν τη διαφορά στον σχεδιασμό αντιμετώπισης περιστατικών χρήσης όπλων μαζικής καταστροφής καθόσον οι πυροσβέστες είναι (μαζί με τους αστυνομικούς και το προσωπικό του ΕΚΑΒ) οι πρώτοι που προσεγγίζουν το σημείο του συμβάντος.

ΗΠΑ: ΠΟΛΛΟΙ ΙΑΤΡΟΙ ΑΔΥΝΑΤΟΥΝ ΝΑ ΔΙΑΓΝΩΣΟΥΝ ΒΙΟΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

Σε μελέτη που διενήργησαν οι Divisions of Infectious Disease και General Internal Medicine, Department of Medicine, The John Hopkins University School of Medicine, Baltimore διαπιστώθηκε ότι «είναι προβληματική η διάγνωση και η αντιμετώπιση των παθήσεων που προκαλούνται από βιοτρομοκρατικά όπλα. Απαιτείται online εκπαιδευτικό βοήθημα για τη βελτίωση των παραπάνω αδυναμιών» Η μελέτη, διάρκειας ενός έτους, που τελείωσε τον Ιούνιο του 2005 προσπάθησε να καθορίσει την ικανότητα των ιατρών να διαγνώσουν και να αντιμετωπίσουν ασθενείς που προσέρχονται στο νοσοκομείο μετά από τρομοκρατικό γεγονός με χρήση βιολογικών όπλων. Συμμετείχαν 631 ιατροί σε 30 προγράμματα ειδικευόμενων σε 16 Πολιτείες και στην Washington DC κατά την περίοδο Ιούλιος 2003 έως 10 Ιουνίου 2004. Οι συμμετέχοντες συμπλήρωσαν ένα αρχικό ερωτηματολόγιο (pre-test) με το οποίο εκτιμήθηκε η ικανότητά τους να διαγνώσουν και να αντιμετωπίσουν πιθανές περιπτώσεις ευλογιάς, άνθρακα, αλλαντίασης και πανώλης. Στη συνέχεια παρακολούθησαν ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα με αντικείμενο τη διάγνωση και την αντιμετώπιση των εν λόγω παθήσεων και ακολούθησε νέα γραπτή δοκιμασία (post-test). Ορθές απαντήσεις ως προς τη διάγνωση

δόθηκαν ως ακολούθως: ευλογία 50.7%, άνθρακας 70.5%, αλλαντίαση 49.6% και πανώλης 16.3% - μέση βαθμολογία: 46.8%. Μετά την εκπαίδευση το ποσοστό ήταν 79%. Ορθές απαντήσεις όσον αφορά τον τρόπο αντιμετώπισης; Ευλογία 14.6%, άνθρακας 17%, αλλαντίαση 60.2% και πανώλης 9.7% - μέσος όρος ορθών απαντήσεων: 25.4%. Μετά την εκπαίδευση: 79.1%. Η αποτελεσματικότητα της online εκπαίδευσης είναι προφανής. Στα συμπεράσματα της μελέτης είναι και το γεγονός ότι δεν είχε σημασία εάν οι ιατροί ήταν ειδικευόμενοι ή είχαν αρκετή εμπειρία όσον αφορά τα ειδικά σημεία των νόσων αλλά η εμπειρία στην κλινική πράξη είχε θετική επίδραση στον τρόπο αντιμετώπισης ασχέτως της γνώσης περί βιοτρομοκρατίας.

ΗΠΑ: ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Σε πρόσφατη διάλεξη που έγινε κατά τη διάρκεια του National Safety Congress στο Orlando των ΗΠΑ μεταφέρθηκε η εμπειρία και αναλύθηκαν οι μύθοι και η πραγματικότητα που υφίστανται κατά τη διάρκεια πραγματικών καταστροφών. Σύμφωνα με τους ομιλητές μετά από μια καταστροφή αναδεικνύονται οι ακόλουθες φάσεις:

- 1) Ηρωική: συνηθισμένοι άνθρωποι κάνουν απίστευτα πράγματα
- 2) Ευφορίας: συνειδητοποίηση του γεγονότος ότι επιβίωσαν της καταστροφής
- 3) Απογραφής: αιφνίδια συνειδητοποίηση του «Τα πράγματα είναι άσχημα»
- 4) Απογοήτευσης: σοβαρή λύπη για τις απώλειες και έντονη οργή επειδή η κοινότητα μπήκε στο «μάτι του κυκλώνα»
- 5) Ανασυγκρότησης: αποδοχή, ανάκαμψη, αναδόμηση

Υπάρχουν επίσης μύθοι για την αντιμετώπιση των επειγόντων περιστατικών και της καταστροφής, όπως:

ΜΥΘΟΣ 1	Ο προσβεβλημένος τοπικός πληθυσμός αβοήθητος περιμένει από τον έξω κόσμο να τους σώσει. Δεν είναι αλήθεια. Τις περισσότερες φορές μετά από μια καταστροφή βλέπει κανείς ανθρώπους να βοηθάνε αλλήλους, να μοιράζονται τροφή και πόρους και να παρέχουν πρώτες βοήθειες
ΜΥΘΟΣ 2	Οι καταστροφές βγάζουν τον χειρότερο εαυτό των ανθρώπων. Συνήθως οι καταστροφές ακολουθούνται από μια έξαρση εθελοντισμού και αλtruισμού.
ΜΥΘΟΣ 3	Οι αναφορές των μέσων μαζικής ενημέρωσης είναι πάντα ακριβείς
ΜΥΘΟΣ 4	Οι τιμές των προϊόντων εκτοξεύονται μετά από μια καταστροφή. Οι αρχές επιλαμβάνονται ταχέως τέτοιων φαινόμενων αισχροκέρδειας.
ΜΥΘΟΣ 5	Τα πτώματα αποτελούν μεγάλο παράγοντα κινδύνου. Μόνον όταν είναι σε επαφή με πηγές νερού.
ΜΥΘΟΣ 6	Τα πτώματα αποτελούν κίνδυνο εκδήλωσης επιδημίας εάν δεν ταφούν ή καούν αμέσως. Αυτό είναι αληθές εφόσον έχουν προσβληθεί από παθήσεις όπως ο τύφος ή η πανώλης. Η ταυτοποίηση των νεκρών και η προβλεπόμενη ταφή τους είναι σημαντική για τους επιζήσαντες και την κοινότητα.
ΜΥΘΟΣ 7	Όλες οι δωρεές είναι απαραίτητες και εκτιμώνται ιδιαίτερα. Υπάρχει ιδιαίτερη ανάγκη για μετρητά και όχι για οποιαδήποτε χορηγία μεταχειρισμένων ρούχων
ΜΥΘΟΣ 8	Οι πολίτες θα εγκαταλείψουν αμέσως τα σπίτια τους για να πάνε σε ασφαλές μέρος. Δεν είναι αλήθεια και αυτό φάνηκε στη Ν. Ορλεάνη. Ορισμένα άτομα για ιατρικούς λόγους ή λόγω ηλικίας αδυνατούν να μετακινηθούν. Άλλοι δεν θέλουν να εγκαταλείψουν τα κατοικίδια τους

καθώς τα καταφύγια δεν επιτρέπουν την παρουσία ζώων. Άλλοι δεν έχουν πόρους να ζήσουν, πέραν από το σπίτι τους. Η γνώση της σύστασης της κοινότητας – αριθμός ηλικιωμένων, πτωχών, θα βοηθήσει σημαντικά στον σχεδιασμό της εκκένωσης περιοχής

ΜΥΘΟΣ 9 Οι πολίτες θα πανικοβληθούν κατά τη διάρκεια του επείγοντος περιστατικού ή τις πρώτες ώρες της εκκένωσης. Αυτό συμβαίνει στις κινηματογραφικές ταινίες αλλά συνήθως δεν συμβαίνει στην πραγματικότητα

ΜΥΘΟΣ 10 Σπάνια υπάρχουν αρκετά καταφύγια σε περιπτώσεις καταστροφών. Στις περισσότερες περιπτώσεις τα υπάρχοντα καταφύγια υποχρησιμοποιούνται γιατί οι άνθρωποι συνήθως θα κάνουν τα πάντα για να μην βρεθούν σε καταφύγια με μεγάλο αριθμό άγνωστων ατόμων.

ΜΥΘΟΣ 11 Τα πράγματα θα επανέλθουν στην ομαλότητα σε λίγες εβδομάδες. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η καταστροφή των υποδομών θα απαιτήσει εργασίες που θα διαρκέσουν μήνες ή και χρόνια ενώ η οικονομική επιβάρυνση της κοινότητας θα είναι διάρκειας αρκετών ετών. Η επένδυση στις υποδομές πριν από την καταστροφή είναι πλέον συμφέρουσα σε επίπεδο ανθρώπων και χρημάτων.

ΜΥΘΟΣ 12 Η Υπηρεσία Πολιτικής Προστασίας θα τα φτιάξει όλα. Οι καταστροφές είναι πρωταρχικά τοπικό γεγονός. Η Πολιτική Προστασία θα προσφέρει τους επείγοντες πόρους για την αντιμετώπιση του γεγονότος. Στη συνέχεια η τοπική αρχή θα αναλάβει την αποκατάσταση και της φροντίδας των ανθρώπων.

ΜΥΘΟΣ 13 Η διαπίστωση λαθών είναι επιζήμια. Αντίθετα – πρέπει να γνωρίζουμε τι πήγε λάθος και γιατί δεν δούλεψε το σχέδιο ώστε την επόμενη φορά η ανταπόκριση να είναι αποτελεσματική με παράλληλη ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ: ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα χρηματοδοτήσει πρόγραμμα ΧΒΡΠ ασφάλειας που θα στηρίζεται σε δίκτυο ανιχνευτών, αυτόνομες και τηλεχειριζόμενες κάμερες, ειδικά ραντάρ (ground penetrating radars) και γραμμικούς σαρωτές. Πρόκειται για ένα από τα 13 προγράμματα της «Preparatory Action for Security Research» που στοχεύει να θωρακίσει την ΕΕ. Πρόκειται για 8 τεχνολογικά προγράμματα και 5 υποστηρικτικές δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν με 15 εκατομμύρια Ευρώ. Με δεδομένη την αυξανόμενη σημαντικότητα της έρευνας στον τομέα της ασφάλειας η ΕΕ προτίθεται να αυξήσει τον ετήσιο προϋπολογισμό από 15 σε 250 εκατομμύρια Ευρώ ετησίως από το έτος 2007. Στους μελλοντικούς στόχους περιλαμβάνονται προγράμματα επιτήρησης Ευρωπαϊκών λιμανιών και ακτογραμμών, αερομεταφορών επιβατών και εμπορευμάτων, επιθέσεων με φορητά συστήματα αεράμυνας (MANPADS) και ασφάλειας υπολογιστών συνδεδεμένων σε δίκτυα.

ΗΠΑ: ΑΓΡΟΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

Πρόσφατα η Senate Agriculture Committee των ΗΠΑ ανακοίνωσε ότι μετά από σχετική διερεύνηση διαπίστωσε ότι το σαμποτάζ των εθνικών αγροτικών πόρων είναι σχετικά εύκολη υπόθεση. Προς τούτο η κτηνοτροφία των βοοειδών αρχίζει να παίρνει μέτρα προστασίας ενώ ιδιαίτερη ανησυχία υπάρχει σχετικά με την εισαγωγή ζωνόσων από άλλες χώρες όπως ο πυρετός Rift Valley από την Αφρική, ο ιός Nipah από την Ασία και η γρίπη των

πουλερικών. Πέραν των επιπτώσεων στα ζώα οι παραπάνω παθογόνοι μικροοργανισμοί προκαλούν και τη νόσηση των ανθρώπων.

ΗΠΑ: ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ, PAGERS ΚΑΙ BLACK-BERRIES ΣΤΟΝ ΑΝΤΙΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΑΓΩΝΑ

Σε κάθε κρίση, οι αρχές πρέπει να εκπαιδεύσουν, να πληροφορήσουν και καθοδηγήσουν το κοινό προκειμένου το χάος να μην ακινητοποιήσει το πληθυσμό προκαλώντας πανικό και σύγχυση. Ακόμη και τα δυναμικά μέσα μαζικής επικοινωνίας όπως η τηλεόραση και το ράδιο μπορεί να μην επαρκούν για να καλύψουν τους φόβους και να δώσουν απαντήσεις σε πραγματικό χρόνο στον φοβισμένο πληθυσμό. Στις Δυτικές κοινωνίες οι προσωπικές συσκευές επικοινωνίας όπως τα κινητά τηλέφωνα, οι συσκευές ειδοποίησης (pagers) και οι συσκευές Black/Blue-berries (συνδυασμός ηλεκτρονικού σημειωματάρου, Internet και τηλεφώνου) είναι ευρέως διαδεδομένες και μπορούν να στοχοποιηθούν εύκολα αναλόγως του πληθυσμού, της τοποθεσίας, του χρόνου και των δημογραφικών δεδομένων. Στις ΗΠΑ η διεισδυτικότητα των κινητών τηλεφώνων είναι περίπου 60% ενώ σε ορισμένες Ευρωπαϊκές χώρες όπως η Ιταλία και η Βρετανία αγγίζει το 100%. Το γεγονός αυτό μπορεί να αποτελέσει τη βάση για την εξατομικευμένη ηλεκτρονική ενημέρωση από μια κεντρική εξουσία/υπηρεσία σχετικά με επικείμενες καταστροφές και πραγματικές επιθέσεις. Με το ίδιο σκεπτικό οι πολίτες θα μπορούν να «αστυνομικοποιηθούν» προσφέροντας πληροφορίες σχετικά με ύποπτες δραστηριότητες ή αποστέλλοντας πληροφορίες και φωτογραφίες υπόπτων από την ασφάλεια του σπιτιού τους. Στις ΗΠΑ η υπηρεσία «reverse 911» έχει τη δυνατότητα αποστολής μηνυμάτων και προειδοποιήσεων σε διάφορες υπηρεσίες, οργανισμούς ή ομάδες πολιτών.

ΗΠΑ: ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΒΙΟΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

Ο σκοπός του συγκεκριμένου προγράμματος είναι η αύξηση της ικανότητας των νοσοκομείων και των συστημάτων υγείας να προετοιμαστούν και να ανταποκριθούν σε βιοτρομοκρατική επίθεση και άλλες επείγουσες καταστάσεις σχετικές με τη δημόσια υγεία. Τα κύρια σημεία του προγράμματος είναι:

1) Η εγκατάσταση ασφαλούς και εφεδρικού συστήματος επικοινωνιών που εξασφαλίζει την επικοινωνία κατά τη διάρκεια ενός τρομοκρατικού γεγονότος ή άλλης επείγουσας κατάστασης δημόσιας υγείας μεταξύ του συστήματος υγείας και των κρατικών μέσων παρέμβασης σε τοπικό και εθνικό επίπεδο.

2) Στρατηγικές αύξησης του αριθμού των διαθέσιμων κρεβατιών, πλέον αυστηρής διαδικασίας διαλογής απωλειών υγείας και ταχύτερης εξόδου από το νοσοκομείο με επακόλουθη νοσηλεία στο σπίτι

3) Αλληλεπίδραση των συστημάτων επιτήρησης ασθενειών σε τοπικό και εθνικό επίπεδο με άμεση ανάλυση και αξιοποίηση των δεδομένων. Τα συστήματα πρέπει να επιτρέπουν την ηλεκτρονική επικοινωνία των νοσοκομείων με τις υγειονομικές αρχές σε κάθε επίπεδο.

4) Τυποποίηση των αρμοδιοτήτων παρέμβασης αναλόγως της φύσης του περιστατικού

ΗΠΑ: ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟΝ ΑΝΤΙΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ

Πριν από τις 9 Σεπτεμβρίου 2001, η ασφάλεια κατά τη διάρκεια σημαντικών αθλητικών ή ψυχαγωγικών εκδηλώσεων εστιαζόταν στον έλεγχο του πλήθους και της

κυκλοφορίας. Σήμερα συμπεριλαμβάνεται και η πρόληψη τρομοκρατικών επιθέσεων. Με βάση τα νέα δεδομένα υπάρχει διχογνωμία μεταξύ της αναγκαιότητας και της πραγματικότητας. Έτσι σε αρκετές περιπτώσεις η υπηρεσία που είναι επικεφαλής ασφαλείας αδυνατεί να φέρει σε πέρας την αποστολή της για οικονομικούς λόγους, στελέχωσης, προσωπικού ή μέσω. Στα προβλήματα ίσως η μόνη λύση είναι η χρήση προηγμένων τεχνολογικών λύσεων που επιτρέπουν τη συνεργασία μεταξύ διαφορετικών υπηρεσιών. Η ορθή χρήση της τεχνολογίας μπορεί να βοηθήσει στην αυτοματοποίηση των υπηρεσιών (απελευθερώνοντας πολύτιμους πόρους) και να δώσει πληροφορίες, σε πραγματικό χρόνο, στους χρήστες. Ένα τέτοιο μέσο είναι το «E-responder» [Convergence Communications] που αναπτύσσεται πάνω στο Microsoft Office και που χρησιμοποιήθηκε με επιτυχία σε δύο σημαντικά γεγονότα: τα «Προεδρικά debates» του 2004 που έγιναν στο Washington University στο St. Louis, και το «Super Bowl 2005» που διοργανώθηκε στο Jacksonville της Φλόριδας. Όντας φιλικό προς τον χρήστη βοήθησε στην απρόσκοπτη συνεργασία μεταξύ μεγάλου αριθμού εμπλεκόμενων υπηρεσιών και σε πραγματικό χρόνο που είναι το άμεσα ζητούμενο σε επιχειρήσεις ασφαλείας αυτής της έκτασης και σημαντικότητας.

ΙΤΑΛΙΑ: ΦΑΝΑΤΙΚΟΙ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΟΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΤΗΝ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΟΥ 15^{ΟΥ} ΑΙΩΝΑ

Οι επικεφαλές των Μουσουλμάνων στην Ιταλία απαιτούν την απομάκρυνση ή την καταστροφή μιας ανεκτίμητης τοιχογραφίας του 15^{ου} αιώνα στον καθεδρικό ναό της Μπολόνιας με το αιτιολογικό ότι προσβάλλει το Ισλάμ επειδή απεικονίζει τον Μωάμεθ να είναι ριγμένος στις φλόγες της Κόλασης. Η απαίτηση αυτή διαταράσσει περαιτέρω τις σχέσεις της Καθολικής Εκκλησίας και της Μουσουλμανικής κοινωνίας των μεταναστών στην Ιταλία. Η Ένωση Ιταλών Μουσουλμάνων έστειλε επιστολή στον Πάπα και τον Καρδινάλιο Giacomo Biffi, τον αρχιεπίσκοπο της Μπολόνιας, διαμαρτυρούμενη ότι το έργο «Η τελευταία κρίση του Giacomo da Modena» στο καθεδρικό της Μπολόνιας απεικονίζει καθαρά τον ιδρυτή του Ισλάμ μεταξύ εκείνων που είναι καταδικασμένοι να καούν στις αιώνιες φλόγες της κόλασης. Στην επιστολή κάνουν αναφορά σε μια «βάρβαρη» τοιχογραφία που υπάρχει σε ένα εκκλησάκι μέσα στον ναό, αφιερωμένο στον San Petronio. Οι Μουσουλμάνοι αναφέρουν ότι ο Giovanni da Modena απεικονίζει τον Μωάμεθ να «ρίχνεται στην Κόλαση, εντελώς γυμνός, με ένα φίδι τυλιγμένο γύρω του και έναν δαίμονα δίπλα του που είναι έτοιμος να τον βασανίσει» και προσθέτουν ότι οι Μουσουλμάνοι «ποτέ δεν επέτρεψαν την απεικόνιση του Χριστού ή της Παναγίας στα τζαμιά τους. Βέβαια οι Μουσουλμάνοι δεν απεικονίζουν ανθρώπους ή ζώα στα τζαμιά και δεν πιστεύουν ότι ο Χριστός γεννήθηκε από μια παρθένο. Εκπρόσωπος του Καρδινάλιου Biffi δήλωσε ότι είναι «αδιανόητο που ανακάλυψαν ξαφνικά μετά από 600 χρόνια ότι η πλέον διάσημη τοιχογραφία μας είναι προσβλητική για το Ισλάμ». Ο πλέον συντηρητικός Μωαμεθανικός εκπρόσωπος Nabil Baioni του Ισλαμικού Πολιτιστικού Κέντρου δήλωσε: «Ζω εδώ για περισσότερα από 40 χρόνια και ποτέ δεν είχα προσέξει την τοιχογραφία μέχρι τώρα.» Η Ένωση των Ιταλών Μουσουλμάνων ζήτησε επίσης να απαγορευτεί η διδασκαλία των έργων του Δάντη, του εθνικού ποιητή των Ιταλών, στα σχολεία των μεταναστών επειδή περιλαμβάνεται ο Μωάμεθ στον 9^ο κύκλο της Κόλασης στο έργο «Η Κόλαση του Δάντη».

ΙΤΑΛΙΑ: ΠΙΘΑΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΕΣ

Η Ιταλία βρέθηκε στο στόχαστρο των Ταξιαρχιών του Abu Hafs al-Masri τον Ιούλιο του 2005 όταν δημοσιεύθηκαν σχετικές απειλές στο Internet. Καθημερινά ελέγχονται 13.000 πιθανοί στόχοι. Λόγω της ιστορίας της Ιταλίας ως κέντρου χριστιανισμού και έχοντας συγκεντρωμένο το 1/3 περίπου των παγκόσμιων έργων τέχνης, οι ειδικοί εκτιμούν ότι οι τρομοκράτες μπορεί να προσβάλουν μη συμβατικούς στόχους όπως εκκλησίες και ιστορικά

μνημεία. Οι αναλυτές εκτιμούν ότι θα χρησιμοποιηθούν βόμβες σε αυτοκίνητα ή βομβιστές αυτοκτονίας. Προς τούτο έχουν τοποθετηθεί προστατευτικά εμπόδια γύρω από τους πιθανούς στόχους που θα απαγορεύουν τη στάθμευση αυτοκινήτων και έχουν τοποθετηθεί ανιχνευτές μετάλλων σε όλες τις εισόδους μουσείων και εκκλησιών. Επίσης στην κορυφή στη λίστα επικινδυνότητας είναι το μέσα μαζικής μεταφοράς (επίγεια και υπόγεια) και τα λιμάνια. Τα πιο σημαντικά αεροδρόμια (Malpensa και Linate στο Μιλάνο, Fiumicino στη Ρώμη και τα αεροδρόμια στη Νάπολη, το Τορίνο και τη Φλωρεντία) είναι υπό την απειλή συμβατικών επιθέσεων με εκρηκτικά ή αεροπειρατειών. Μετά την επίθεση στο μετρό του Λονδίνου, τα μετρό της Ρώμης και του Μιλάνου αποτελούν στόχους και προς τούτο διετέθησαν 5 εκατομμύρια Ευρώ για την τοποθέτηση καμερών επιτήρησης. Εδώ η επίθεση αναμένεται να γίνει με βομβιστές αυτοκτονίας ή βόμβες τοποθετημένες σε συρμό ή σταθμό. Η δομή των υπόγειων γραμμών επιτρέπει τη χρήση χημικών ή βιολογικών όπλων (sarin ή άνθρακας). Στο Κολοσσαίο της Ρώμης τοποθετήθηκαν εμπόδια που θα κρατούν ανθρώπους και αυτοκίνητα σε απόσταση 100μ από το μνημείο με εξαίρεση τις εισόδους. Τα μέτρα αυτά θα βοηθήσουν και στην καλύτερη διαχείριση του πλήθους σε περιπτώσεις πολιτιστικών ή ψυχαγωγικών εκδηλώσεων με μεγάλη συμμετοχή ατόμων (όπως για παράδειγμα η συναυλία του Elton John στις 3 Σεπτεμβρίου 2005). Στην Ιταλία υπάρχουν επίσης Αμερικανικές βάσεις και εγκαταστάσεις που επίσης αποτελούν στόχους πρώτης προτεραιότητας όπως στις πόλεις Aviano και Vicenza (στα ΒΑ της χώρας), Pisa (Camp Darby), Sigonella (Σικελία) και οι ναυτικές εγκαταστάσεις στην Gaeta (Νάπολη) και La Maddalena (Σαρδηνία). Στις περιοχές αυτές η ενδιάμεση κυκλοφορία παρακολουθείται συνεχώς και υπάρχει επιτήρηση για ανορθόδοξες επιθέσεις (guerilla-type) ή επιθέσεις με ρουκέτες. Ίσως μεγαλύτερη πιθανότητα επιτυχίας να έχει μια επίθεση εναντίον πολεμικού πλοίου ελλιμενισμένου κοντά στη βάση με βομβιστές αυτοκτονίας πάνω σε ταχύπλοο πλοίο. Προς τούτο υπάρχει συνεχής περιπολία της περιοχής και πλήρης καταγραφή των κλοπών σκαφών και εκρηκτικών. Αλλά και τα υδραγωγεία αποτελούν πιθανούς στόχους και ιδιαίτερα για τη χρήση χημικών και βιολογικών όπλων. Τον Φεβρουάριο του 2002 συνελήφθησαν 4 Μαροκινοί στη Ρώμη που είχαν στην κατοχή τους ποσότητα κυανίου που επρόκειτο να χρησιμοποιηθεί στο υδραγωγείο που τροφοδοτεί την περιοχή που εδρεύει η Πρεσβεία των ΗΠΑ στην Ιταλία. Η Ιταλία λόγω γεωπολιτικής θέσης φιλοξενεί περίπου 700.000 Μουσουλμάνους (εκ των οποίων 140.000 είναι Μαροκινοί).

ΓΑΛΛΙΑ: ΕΞΙΣΛΑΜΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη του Υπουργείου Παιδείας έκτασης 37 σελίδων διερευνήθηκε ο διαφαινόμενος εξισλαμισμός των Γαλλικών σχολείων. Η μελέτη πραγματοποιήθηκε από τον Οκτώβριο του 2003 μέχρι τον Μάιο του 2004 από ομάδα 10 Επιθεωρητών που επισκέφτηκαν 61 γυμνάσια και λύκεια σε 24 διαμερίσματα με αυξημένη συγκέντρωση μεταναστών και μειονοτήτων. Στα συμπεράσματα της μελέτης ανήκουν τα ακόλουθα:

- 1) Αυξημένη θρησκευτική έκφραση, ιδίως όσον αφορά τους Μουσουλμάνους, στα σχολεία.
- 2) Άρνηση εκ μέρους των υπευθύνων σε όλα τα επίπεδα – από την τάξη μέχρι το γραφείο του Διευθυντού του σχολείου, ότι υφίσταται τέτοιο πρόβλημα
- 3) Απομάκρυνση των Γάλλων κατοίκων και των Ευρωπαϊκών καταστημάτων από τις περιοχές που πλέον κατοικούνται από μετανάστες με παράλληλη κατάρρευση των αξιών των ακινήτων
- 4) Οι γειτονιές των μεταναστών υφίστανται ταχεία και ταυτόχρονη μεταστροφή προς τον εξισλαμισμό λόγω της αυξανόμενης επιρροής των θρησκευτικών ακτιβιστών

- 5) Οι θρησκευτικοί καθοδηγητές είναι συχνά μορφωμένα άτομα ενίοτε με πανεπιστημιακούς τίτλους από τη Γαλλία, τη Ν. Αφρική ή τη Μέση Ανατολή
- 6) Κύριος πόλος της νέας κατάστασης είναι η αποδιοργάνωση της θέσης των γυναικών. Τα νεαρά κορίτσια δεν μπορούν να συμμετάσχουν σε αθλητικές δραστηριότητες και παρακολουθούνται συνεχώς από τη θρησκευτική αστυνομία που συχνά απαρτίζουν συνομήλικοι τους ή τα ίδια τους τα αδέρφια. Τους απαγορεύουν τη χρήση make-up, τα εφαρμοστά ρούχα και τους επιβάλλουν τα σκούρα, χαλαρά, μακριά ρούχα. Απαγορεύεται η παρακολούθηση θεατρικών έργων και κινηματογράφου και η έξοδός τους τα Σαββατοκύριακα. Συχνά επιβάλλεται η χρήση μαντίλας.
- 7) Ενίοτε και οι γυναίκες εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζουν προβλήματα ασχέτως θρησκεύματος και σεξουαλικά υπονοούμενα από νεαρούς μαθητές
- 8) Τέλος, αρχίζει να διαφαίνεται μια υποβόσκουσα «Εβραιο-φοβία» που συχνά καταλήγει σε βίαιες εκδηλώσεις αντισιμιτισμού.

ΣΕΝΑΡΙΑ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Όλα τα επιχειρησιακά σχέδια καταλήγουν με την πρόταση για διενέργεια «ασκήσεων επί χάρτου» και «ασκήσεων μετά στρατευμάτων». Όμως, με ελάχιστες εξαιρέσεις, οι ασκήσεις στερούνται φαντασίας και η σχέση τους με την πραγματικότητα συχνά προσεγγίζει την γραφικότητα. Και αυτό γιατί η φαντασία προϋποθέτει συλλογή εμπειριών, ατελείωτο διάβασμα και ενημέρωση, προσωπική επ' έργω εμπειρία και γνώση του αντικείμενου αλλά και ταπεινότητα σε συνδυασμό με την παραδοχή ότι πάντα υπάρχει κάποιος που γνωρίζει καλύτερα το αντικείμενο ασχέτως βαθμού και θέσεως. Οι ασκήσεις με αντικείμενο την ΧΒΡΠ Άμυνα είτε αφορούν τον στρατιωτικό τομέα είτε τρομοκρατικές επιθέσεις εντός κατοικημένων περιοχών πρέπει να στοχεύουν στην σταδιακή προσαρμογή του εμπλεκόμενου προσωπικού στην, κατά το δυνατόν και εφικτό, πραγματικότητα. Πρώτα μαθαίνουμε τα μυστικά του ατομικού προστατευτικού εξοπλισμού και μετά πως χρησιμοποιείται ο εξοπλισμός αυτός σε τακτικό επίπεδο. Πρώτα μαθαίνουμε τις φυσικοχημικές ιδιότητες των χημικών και βιολογικών ή ραδιολογικών όπλων και μετά εισάγουμε αυτές τις απειλές στα σενάρια των ασκήσεων. Έτσι για παράδειγμα δεν μπορεί να θεωρούμε σοβαρό ένα σενάριο που άνθρωποι σε σκόνη ήταν μέσα σε ταπεράκι σε συρμό του μετρό και αλαλάζοντα πλήθη έβγαιναν πανικόβλητα για να γλυτώσουν. Κανένα βιολογικό όπλο ακόμη και σε μορφή αερολύματος με άμεσο ψεκάσμο δεν προκαλεί ακαριαία συμπτώματα. Υπάρχει κάτι που ονομάζεται «χρόνος επώασης» που είναι αρκετές ώρες και συνήθως αρκετές ημέρες ακόμη και εβδομάδες. Δεν είναι δυνατόν να προτείνουμε εξοπλισμό για χρήση σε μολυσμένο περιβάλλον από προσωπικό που φέρει ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό διαφόρων επιπέδων και μεταξύ άλλων να ζητάμε ακουστικά για να ακροαστούμε το θύμα ή τον τραυματία. Σε ποια αυτιά θα μπουν τα ακουστικά ; Σε τι περιβάλλον θα κάνουμε απινίδωση ; Αυτά που ενίοτε μας κάνουν να χαμογελάμε πικρά αποτελούν συνήθως τον κανόνα. Όμως οι ασκήσεις είναι η πεμπτούσια της εκπαίδευσης. Η συχνά βαρετή θεωρεία αρχίζει σταδιακά να υλοποιείται, τα προβλήματα από απλά αρχίζουν να γίνονται πολύπλοκα, οι καταστάσεις να περιπλέκονται και ο αριθμός των θυμάτων να αυξάνεται συνεχώς σε αριθμό αλλά και ποικιλία. Ποιος θα σταματήσει τον πολίτη που συνοδεύει το παιδί του, μολυσμένοι και οι δύο, που επιχειρεί να μπει στο στρατιωτικό νοσοκομείο γιατί είναι το πιο κοντινό νοσοκομείο, γιατί νομίζει ότι εάν κάνει άλλα 50 μέτρα θα χάσει το παιδί του ; Ποιος έμαθε στον Πυροσβέστη ή τον Νοσοκόμο να αμύνεται με συγκεκριμένο τρόπο όταν φορά προσωπίδα αερίων ; Ποιος ενδιαφέρθηκε να διαπιστώσει ότι ο χειρουργός που είναι στις πρώτες βοήθειες μπορεί όντως να διασωληνώσει τον ασθενή που παλεύει για μια αναπνοή ; Σου λέει ο σχεδιαστής των ασκήσεων: «μα χειρουργός είναι, δεν μπορεί να κάνει διασωλήνωση ; Να μην τον προσβάλουμε κιόλας !» Μα με αυτές τις παραδοχές δεν είναι δυνατόν να έχουμε αποτελεσματική ΧΒΡΠ Άμυνα σε περίπτωση πραγματικής προσβολής ! Πως φαντάζονται όσοι σχεδιάζουν ασκήσεις σε αστικό περιβάλλον

ότι μπορεί να διακοπεί η κυκλοφορία σε μια πολυσύχναστη λεωφόρο ; Με δύο περιπολικά και 4 αστυνομικούς. Και όλοι αυτοί θα σταματήσουν το ποτάμι των 5-10 χιλιάδων αυτοκινήτων και οδηγών που ξαφνικά θα ακινητοποιηθούν ; Χωρίς στο τέλος να τους πατήσει κάποιος αγανακτισμένος φορτηγατζής ; Ποιος σχεδιάζει στα σοβαρά ότι οι απώλειες υγείας στο λιμάνι του Πειραιά θα καταλήξουν στον Ευαγγελισμό ή στο 401 Στρατιωτικό Νοσοκομείο ; Το Τζάνειο θα σηκώσει αποκλειστικά το βάρος και την καταιγίδα και ίσως κανένα θύμα τελικά να μη φτάσει στα δεκάδες νοσοκομεία της πρωτεύουσας. Και εάν το Τζάνειο δεν είναι κατάλληλα προετοιμασμένο ; Οι περισσότεροι εξ ημών αγνοούν ή θέλουν να αγνοούν την κινηματογραφική παράμετρο του προβλήματος. Δεν μιλάμε για ένα τροχαίο, δεν μιλάμε για σύγκρουση ή εκτροχιασμό τραινών, δεν μιλάμε για γκαζάκια ή έκρηξη δυναμίτιδας σε σκουπιδοτενεκέ. Μιλάμε για εκατοντάδες ή χιλιάδες απώλειες υγείας σε μια πόλη με κυκλοφορικό έμφραγμα. Ποιος διανοείται σε άσκηση να επιβάλλει εποικοδομητική λογοκρισία στα μέσα μαζικής ενημέρωσης ; Ο δημοσιογράφος που παίρνει συνέντευξη από διαφυγόντα επιβάτη τραινίου που υπέστη επίθεση με χημικό όπλο είναι πάντα ζωντανή ανάμνηση στην πρόσφατη σκέψη μας. Και δεν διαφέρει καθόλου με τον απίθανο δημοσιογράφο που φωνάζοντας γάντια αλλά όχι μάσκα ή φόρμα προστασίας έχει εισβάλλει στο κοτέτσι του παππού στις Οινούσες και διερευνά και κατακρίνει τους πάντες και τα πάντα, ψάχνοντας για τον περιβόητο ιό H5N1. Κάποτε στην πατρίδα μας πρέπει ορισμένα πράγματα να γίνονται με την απαιτούμενη σοβαρότητα, μεθοδικότητα και προγραμματισμό. Άνθρωποι που έχουν τη θέληση και τις γνώσεις θα πρέπει να τους επιτραπεί να κάνουν τη δουλειά τους αθόρυβα και μεθοδικά προκειμένου στην δύσκολη, πραγματική στιγμή να μπορεί η Πολιτεία να αντιμετωπίσει αξιοπρεπώς και γιατί όχι, επιτυχώς την οποιαδήποτε απειλή όσο μεγάλη και αποτρόπαια είναι. Θα πρέπει κάποτε τα υψηλά κλιμάκια να ενημερώνονται όπως πρέπει να ενημερώνονται για την πραγματική κατάσταση συγκεκριμένου αμυντικού τομέα και όλοι μαζί να προσπαθούν να φέρουν σε πέρας τη σημαντική αποστολή που έχουν αναλάβει. Δεν είναι κακό να πει κανείς «δεν είμαστε έτοιμοι» «δεν μπορούμε ακόμα να αναλάβουμε τη συγκεκριμένη αποστολή» «δεν έχουμε τον κατάλληλο εξοπλισμό». Η αυτοθυσία και η αυταπάρνηση δεν μπορούν να καλύψουν κάθε κενό, κάθε τρύπα, κάθε ανεπάρκεια. Καλό είναι να πυροβολείς και να σπας το μπαλόνι που κρατάει πάνω στο κεφάλι του ο συνάδελφος όμως μέτρησε κανείς την παρεκτόπιση της προσωπικής κατά τη διάρκεια βολών σε περιβάλλον που θα μπορούσε να περιέχει sarin άλλο θανατηφόρο αέριο νεύρων ; Μήπως τελικά κάτι πρέπει να αλλάξει ακόμη και στις επιδείξεις που είναι επίσης μια μορφή ασκήσεων αλλά χωρίς πραγματικό σεναριακό προσανατολισμό. Ο σχεδιασμός των ασκήσεων τόσον επί χάρτου όσον και εκείνων που λαμβάνει μέρος το προσωπικό πρώτης γραμμής θα πρέπει να γίνονται μετά από σχετική εκπαίδευση των σχεδιαστών, με προσοχή, με βήματα προόδου, με πραγματικά σενάρια προσαρμοσμένα στις σύγχρονες απειλές ώστε να δώσουν στους ασκούμενους όχι τα εφήμερα συγχαρητήρια αλλά αυτό που πραγματικά στοχεύουν: την εξοικείωση του προσωπικού με τον κίνδυνο, με τη δράση υπό πίεση, με τη σωματική και ψυχική υπέρβαση που σε πραγματικές συνθήκες θα βοηθήσει να σβήσει λίγη από τη φωτιά του τρόμου, της αγωνίας και της απελπισίας που συχνά διακατέχουν όσους θα έχουν την ατυχία να δηλώσουν «παρόντες» και «έτοιμοι» για να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στους συνανθρώπους τους. Στις Ηνωμένες Πολιτείες υπάρχουν ειδικές υπηρεσίες που ασχολούνται αποκλειστικά με τα περιβόητα «lessons learned». Οι άνθρωποι μαθαίνουν από τα λάθη τους, βελτιώνονται εξαλείφοντας παραλείψεις και αδυναμίες που και όταν έγιναν θα μπορούσαν να είχαν προβλεφθεί και δεν προβλέφθηκαν με οδυνηρά συνήθως αποτελέσματα. Σίγουρα, ακόμη και το πλέον λεπτομερές, αληθοφανές σενάριο ωχριά μπροστά στην πραγματικότητα και το απρόβλεπτο της ζωής. Όμως από την πλευρά μας δεν πρέπει να κάνουμε ότι είναι ανθρωπίνως δυνατό ώστε να έχουμε να αντιμετωπίσουμε μόνο το τυχαίο και το απρόβλεπτο ;

– ΙΓ

Αθήνα, 23 Ιανουαρίου 2006